

S E G Í T S Ü N K E G Y M Á S N A K !

Kedves népművelő kartársaim, akikkel annyiszor dugtuk össze a fejünket s akikkel személyesen és papiroson annyit töprengtünk a népkultúra sorsdöntő kérdésein, most, ha ugyan lehet, még közelebb kerültünk egymáshoz. Önkéntes munkatársból most az irott kötelesség kötelezte munkatársatok lettem. Most már nemcsak szabadidőmmel tartozom nektek, hanem minden percemmel. Főleg, hogy kérjelek: használjuk ki ezeket a perceket arra, hogy minél hamarább és minél tökéletesebben megoldjuk nehéz feladatunkat.

Segítsünk egymásnak.

A háború kellős közepén nem számíthatunk arra, hogy mindent elvégezzünk, amiről együtt és külön-külön álmodtunk jobb időkben. Nem valószínű, hogy a háború végéig annyi pénzt bocsáthat rendelkezésünkre a sokfelől megterhelt magyar állam, amennyi egy gyökeres, eszményi reformmal jár. Pedig ez lenne a százszor könnyebb, a mámorosan boldogító munka: a rég tisztázott eszmeanyagot hamarosan átültetni a magyar törvénykönyvbe, kivirágoztatni az országot behálózó népművelési státus ágazataiban. Sokkal nehezebb lesz megkeresni azokat a módozatokat, amelyek kevés költséggel, de nagy lépésekkel visznek közelebb a célhoz.

De ha segítünk egymásnak, ennyi mindenesetre sikerül majd. Persze csak úgy, ha együtt keressük meg a módozatokat, s ha együtt tesszük meg azokat a lépéseket.

Ne felejtjük el: a kis dolgokból tevődik össze a teljesség. Ha minden kis kört úgy világít meg egy pici fény, hogy a körben ülők arcát látni lehet néha, akkor az egész ország megtelik világossággal, mintha mennyország költözött volna le, vagy pünkösdi ömlött volna ki közénk. És nem elég a lelkesedés. Célszerű legyen minden tettünk, minden mozdulatunk. Módszert kérjünk egymástól, adjunk egymásnak szívesen. Valósítsuk meg fegyelmезetten a célra vivő új gondolatokat. Egyszerre mozduljunk és vigyük előre a fényt egy irányban, mintha szuronyerdő indulna rohamra.

Tudom jól: kevesen vannak köztünk, akiknek vállát nem terheli más, mint a népművelés. Legtöbben szent mellékfoglalkozásként üztük hivatásunkat. És mégis megyünk előre, magunkkal ragadva a közömböseket, akik ma még talán immel-ámmal teljesítenek egy nekik semmit sem mondó rendeletet, mert nincsenek meggyőződve

arról, amit mi tudunk: hogy a nép műveltsége az ország létét biztosítja harctéren és itthon, a szántóföldön és a műhelyben, az ország házában és a magunk tűzhelye mellett. Ha műveltséget adunk, gazdasági erőt adunk, nemzeti egységet adunk, tudatosabb, boldogabb életet adunk. Ezért küszködünk sokszor ár ellenében is, mert mi, együtt, mindenképen célhoz akarunk és célhoz is fogunk jutni.

De ne higgyétek, hogy sablonos lelkesítő beszédet akarok mondani nektek. Lelkesedés nélkül ugyan semmire sem megyünk, de a lelkesedés még nem elég. Miniszterünk, a magyar kultúra és a magyar nép barátja, minden szükséges eszközzel segítségünkre kíván sietni. Gondoskodni szeretnénk arról, hogy egy központi intézmény fegyvereket gyártson számunkra, kigondolja, hogyan érhetünk leg hamarább célhoz, s arról is, hogy a jövő népművelője már erre a gyönyörű pályára készülhessen, ami nekünk még nem adatott meg. Amit intézményesen tenni lehet értünk, megtörténik a háború engedte keretek legszélső feszüléséig.

Mindent megteszünk, hogy jó és olcsó könyv ömöljön a faluba s könnyítse meg munkátokat, hogy amit a tanfolyamok el nem végezhetnek, azt önművelésszerűen elvégezze helyettetek felnőtt-tanítványotok maga. Segíteni szeretnénk abban, hogy kialakuljon valami „falusi önképzőkör”-féle, s hogy a földművelő vagy a munkás maga is kezébe tudja venni művelődésének irányítását. Ebben ragyogó példával jártak előttünk a népből kinőtt írók és művészek; de példájuk hatását nektek, nekünk kell megsokszoroznunk.

Segítsünk egymáson nemcsak mint munkatársak, de mint emberek, mint magyarok is. Forduljunk egymáshoz bizalommal és higygyünk egymásban akkor is, ha valamelyikünk lendületét a nehéz körülmények időről-időre le is fékeznék. Segítsünk eloszlatni egymás homlokán a ráncokat, amiket az elmaradhatatlan lehangolódások és kicsinylő szájbiggyesztések rajzolnak oda. Mosolyogva, bizalommal adjunk egymásnak új lendületet.

A tervezett „kölcsonös segély” részletezését számról-számra ebben a lapban találjátok meg. Júniusban a május 19-én kezdődő kenesei értekezlet eredményeit hozzuk s ezzel kezdjük szellemi hadjáratunkat.

Az a lendület, amellyel elindultok, egy ország sorsát fordíthatja meg. Így történt ez Dániában, ahol egy maroknyi csoport elhatározta és meg is valósította, hogy műveltségen keresztül adjon gazdagságot és boldogságot egy népnek. De mi előbbre vagyunk, mint akkor Dánia volt s így utunk rövidebb lesz. Fogjuk meg egymás kezét s Isten nevében, előre!

Hankiss János